

Fordi det er mulig

Alternativt budsjett
for Bergen kommune 2023

Innledning

Det har vært et krevende år for byen vår. Vi gikk fra pandemi til priskrise og en stadig mer tydelig barnevernskrise. 2023 vil fortsette å være vanskelig for mange. Der byrådspartiens budsjettforslag ikke tar høyde for dette, har Rødt et klart mål om å fortsette kampen mot Forskjells-Bergen i 2023.

Fattigdomsbekjempelse

I Rødts alternative bybudsjett viser vi at det er fullt mulig å møte de utfordringene byen vår står overfor, bidra til sosial utjevning og styrke velferdstjenestene – alt innenfor en realistisk økonomisk ramme. I en tid der helt vanlige bergensere med helt vanlige inntekter sliter med å få endene til å møtes, kreves det politisk handlekraft for å motvirke de økende forskjellene. Når kommunens innbyggere må velge mellom mat på bordet eller varme i huset, er det vår plikt som politikere å finne gode, raske og rettferdige løsninger som gjør hverdagen lettere for folk flest. Dette gjør vi bl.a. ved å øke sosialhjelpssatsene, reversere økningen i matpenger på SFO og i barnehage, og sikre at flere barn får aktivitetskort. I tillegg sikrer vi at byggene i Lotheveien ikke selges, men heller rehabiliteres til kommunale familieboliger, slik de var tiltenkt. Vi ønsker også å utrede muligheten for å utvide den kommunale bostøtten til også å gjelde de som leier privat.

Barn og unge

En trygg og god barndom for alle er avgjørende for at Bergen skal lykkes med sine mål om å være en god by å bo i. Derfor styrker vi både barnehage, skole, spesialpedagogiske tjenester og barnevern. Utfordringene i barnevernet har handlet om ledelse og organisering, mer enn mangel på økonomiske midler. Dette har vi sett bl.a. ved at budsjettene ikke har vært brukt opp. Rødt mener likevel at vi i 2023 må legge inn en styrking av barnevernet også økonomisk. Midlene skal bl.a. brukes på tiltak som motvirker den store turnoveren som har vært, spesielt i 2022.

Bergen kommune som arbeidsgiver

Kommunen er en stor arbeidsgiver og må ta sitt arbeidsgiveransvar på alvor. Rødt vil øke bemanningen i den kommunale vikarbanken, reversere det usolidariske kuttet i lære plasser og heller øke denne potten, i tillegg til å gjennomføre et prøveprosjekt over to år med sekstimersdag. Arbeidsmiljøloven sier at arbeidsplassen skal være helsefremmende, og da må vi ha flere hender og hoder å dele oppgavene på, slik at ingen løper seg syke på sykehjemmene eller i barnehagene.

Klima, miljø og natur

Verden står midt i en natur- og klimakrise. Bergen må ta sin del av ansvaret og sørge for at utslippene kuttes drastisk de kommende årene, samtidig som vi sørger for å ta vare på den naturen vi har igjen i byen vår. Dette vil Rødt gjøre ved å få til en storstilt satsing på ENØK-tiltak både i kommunen og for privatpersoner. Vi vil gjennomføre prøveprosjekt med såkalt "urban mining", og vi vil sette i gang et prosjekt for å forhindre landbruksplast på avveie. I tillegg er det viktig å bidra til redusert matsvinn. Byens største punktutslipp er forbrenningsanlegget til BIR. Rensing av dette er allerede på overtid, og Rødt vil sikre at arbeidet kommer i gang så fort som mulig.

Styrke bydelene og lokaldemokratiet

Rødt mener det er helt avgjørende å få på plass bydelsutvalg. Bergen er den mest topptunge byen i Norge, med en parlamentarisk styreform uten bydelsutvalg. Vi vil innføre bydelsutvalg i alle bydelene, i tillegg til å gjennomføre prøveprosjekt med deltakende budsjettering. Vi har også funnet midler til tiltak og saker som er viktig for bydelene, bl.a. Fyllingsdalen kulturhus og biblioteksfilial i Indre Arna.

Hvor henter vi inntektene fra?

Rødt ønsker å øke eiendomsskatten på en solidarisk måte. Med vårt forslag er det flere som slipper å betale eiendomsskatt, mens de med de dyreste boligene betaler litt mer. Dette vil gi kommunen i overkant av 123 millioner ekstra å rutte med. Ellers vil vi kutte i politikerlønninger, slik at disse følger gjennomsnittslønn for kommunene i KS-området, heller enn stortingslønnen. Dette vil bety et kutt på omlag 45 %, og vil gi en betydelig ekstra inntekt i kommunekassen. Bergen har også en veldig høy bruk av eksterne konsulenter. Mens summen vi brukte på dette i 2015 lå på 107 millioner, er det foreslått at vi skal bruke 189 millioner i 2023. Rødt mener at vi heller må styrke egne etater og jobbe for å

redusere konsulentbruken. I første omgang vil vi tilbake til 2015-nivå, noe som betyr et kutt på 82 millioner kroner og ekstra penger til å bruke på sosialt utjevnerende tiltak i byen vår.

Hvis Rødts statsbudsjett ble vedtatt

Med Rødts forslag til statsbudsjett for 2023, ville Bergen kommune hatt 184 500 000 kr. ekstra i frie disponible midler. I tillegg ville det ha fulgt økte bevilgninger til kommunenes lovpålagte oppgaver. De frie midlene fra Rødts foreslåtte statsbudsjett kunne ha vært brukt til å utvide gratis SFO, frokost og varmlunsj i skolen, og å øke bemanningen i barnehage, skole og eldreomsorg.

En slik innretning på statsbudsjettet er det ikke flertall for på Stortinget i dag. Men selv uten et slikt gjennomslag, viser vi i vårt alternative bybudsjett at det er mye som kan gjøres innad i kommunen for å omfordele verdier og styrke den sosiale profilen på kommunebudsjettet. Innenfor de eksisterende rammene er det fullt mulig å kutte unødvendige utgifter og å gjøre viktige omprioriteringer, så Bergen får et rødere og grønnere budsjett.

Solidarisk hilsen fra
bystyregruppen til Rødt Bergen

Tjenesteområder – drift

01A– Barnehage

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
	01A	2023	Flere stillinger i kommunal vikarbank	5 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	01A	2023	Ekstra ansatt barnehager med lite uteareal (disse barnehagene er pålagt ekstraarbeid)	5 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	01A	2023	Reversere økning i matpenger barnehage og SFO	5 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt

01B– Skole og SFO

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
	01B	2023	Ekstra midler til undervisningsmateriell	5 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	01B	2023	Pott til sanitetsbind, tamponger o.l. på ungdomsskoler	1 500 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	01B	2023	Pott til gradvis utvidelse av gratis SFO	25 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	01B	2023	Oppstart prøveprosjekt med varmlunsj på skoler med kjøkken	2 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt

01B	2023	Undervisningsopplegg i regi av Redningsselskapet	750 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
01B	2023	Undervisningsopplegg i regi av Bybonden	300 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
01B	2023	Reversere økning matpenger SFO	Beløp som inkluderer dette oppgitt under barnehage		Fremmet av: Rødt
01B	2023	LIM (Leksehjelp, idrett og mat)	600 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
01B	2023	Reversere kutt i pott til elever med stort hjelpebehov, som vedtatt i 2. tertialrapport.	30 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
01B	2023	Reversere kutt skoleskyss, som vedtatt i 2. tertialrapport 2022.	5 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt

01C– Spesialpedagogiske tjenester

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
01C		2023	Videreføre ekstra, søkbare midler til PPT	5 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
01C		2023	Videreføre styrking av fagteam autisme	2 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
01C		2023	Fem spesialpedagoger direkte knyttet til barnehager	4 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
01C		2023	Reversere kutt vedtaksvolum pedagogiske fagsentre, som vedtatt i 2. tertialrapport 2022.	15 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt

02– Barnevern

02	2023	Styrking av barnevernet, med fokus på tiltak for å redusere turnover og å beholde ansatte med ansiennitet ¹	5 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
02	2023	Styrking som resultat av mindre konsulentbruk	5 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt

03A– Tjenester til eldre

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
03A		2023	Flere stillinger i kommunal vikarbank	5 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
03A		2023	Kolstihagen og Lyngbøtunet sykehjemskjøkken– reversere kutt	4 400 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt

03B– Tjenester til funksjonshemmede

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
-----	--------	----	--------	-----------	------------	----------

¹ Vi setter av penger til tiltak for å beholde kompetansen i barnevernet og redusere turnoveren blant de ansatte. Spesielt viktig er det å beholde de med lengst ansienitet og sammen med fagforeningene finne gode løsninger. Vi viser til merknad 6 i sak 310/22 2.tertialrapport: "Bystyret er bekymret for den store turnoveren av ansatte i barnevernet. For å hindre ytterligere frafall av erfarne ansatte, ber bystyret derfor byrådet om å gå i tett dialog med tillitsvalgte og fagforeningene for å utarbeide en liste over tiltak som skal bidra å beholde ansatte med lang ansiennitet."

	03B	2023	Søkbar pott for kultur på tegnspråk	2 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	03B	2023	Reversere kutt i tilpasning aktivitetsnivå for tjeneste til utviklingshemmede (vedtatt i 2. tertialrapport 2022)	13 800 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	03B	2023	Søkbar pott til universell utforming for organisasjoner, stiftelser m.m.	2 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt

03C– Tjenester til utviklingshemmede

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
	03C	2023	TV BRA	850 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt

03D– Psykisk helse

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
	03D	2023	Styrking av psykiske helsetjenester i kommunen	5 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	03D	2023	Økt støtte Fontenehuset	500 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	03D	2023	Økt støtte Psykiatrilianansen	200 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	03D	2023	Mental helse Bergen	150 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	03D	2023	Senter mot incest og seksuelle overgrep	500 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt

03D	2023	Økt tilskudd Amalie Skrams hus	2 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
03D	2023	Reversere kutt i avlastning og støttekontaktutgifter psykisk helse barn og unge (vedtatt i 2. tertialrapport)	10 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
03D	2023	Økt støtte ROS – senter for spiseforstyrrelser	300 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
03D	2023	Økt støtte LEVE – forening for etterlatte etter selvmord	20 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
03D	2023	Økt støtte Informasjonssenteret Hieronimus	20 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt

04A– Tjenester til rusavhengige og bostedsløse

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
04A		2023	Opprettholde støtte RIO	300 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
04A		2023	Huset (i Sverres gate)	5 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
04A		2023	Blå kors fredagskafé	150 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
04A		2023	Frelsesarmeen Solheimsviken	120 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
04A		2023	Opprettholde og øke støtte A-larm	200 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt

04B– Sosialhjelp og andre tjenester

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
	04B	2023	Gjeninnføre 80-prosent-regelen for alderspensjonister og uføretrygdede*	35 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	04B	2023	Heve sosialhjelpssatsene med kr. 500,- pr. barn	6 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	04B	2023	Prisregulering av sosialhjelpssatsene (13% - tilsvarende prisøkning på mat)	34 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	04B	2023	Økt bemanning NAV	8 000 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	04B	2023	Økt støtte Matsentralen i Bergen	300 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	04B	2023	Mennesker i limbo	200 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	04B	2023	Jussformidlingen	200 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	04B	2023	Økt tilskudd Robin Hood-huset	900 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	04B	2023	Norsk folkehjelp– DiMe	2 200 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	04B	2023	Økt støtte Jussformidlingen	200 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	04B	2023	Økt støtte Skeiv verden Vest	20 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	04B	2023	Økt støtte FRI	50 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	04B	2023	Støtte Mennesker i limbo	500 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	04B	2023	Støtte PKI (Pasientorganisasjonen for kjønnsinkongruens)	650 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	04B	2023	Økt støtte Bergen Røde Kors – Nettverk etter soning	50 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt

	04B	2023	Økt støtte Bergen Røde Kors – Arbeid mot menneskehandel	50 000	Se saldering	Fremmet av: Rødt
--	-----	------	---	--------	--------------	------------------

05A– Forebyggende helsearbeid

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
	05A	2023	Styrke barseltilbudet, særlig for personer med minoritetsbakgrunn	5 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	05A	2023	Oppbudsjettere helsetjenesten, redusere kutt fra vedtak i 2. tertialrapport 2022	24 500 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt

05B– Behandling og rehabilitering

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
	05B	2023	Legestilling 20 % Helsecenter for papirløse	300 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	05B	2023	Medisiner til papirløse	100 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	05B	2023	Styrke Senter for migrasjonshelse	3 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt

	05B	2023	Pott støtte tannlege (alle, ikke knyttet til sosialhjelp) ²	20 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	05B	2023	Barnekoordinator ³	10 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt

08– Samferdsel

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
	08	2023	Tilskudd sykkelparkering borettslag og sameier	5 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	08	2023	Gjenetablering av gratisbussen i sentrum	13 300 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt

09– Boligtiltak

² Rødt er svært bekymret over hvor mange innbyggere i Bergen som sliter med store tannhelseplager, og ikke får disse behandlet av tannlege, ofte på grunn av manglende økonomi eller tannlegeskrekk. Tannhelseproblemer henger tett sammen med andre helsemessige utfordringer, både fysisk og ikke minst psykisk. Derfor ønsker Rødt å sette av 20 antall millioner i 2023 til en søknadsbasert tannhelsehjelp-ordning. Byrådet bes om å gå i dialog med tannlegeforeningen for å utarbeide en søknadsordning som spesielt ivaretar innbyggere som har løse tenner eller har mistet tenner, ikke har vært hos tannlege på flere år, eller som har andre tannsykdommer hvor HELFO-støtte ikke er tilstrekkelig for å sikre behandling. Byrådet bes prioritere dette tiltaket svært høyt, og levere sak om søknadsordning, administrasjon og markedsføring av tiltaket innen februar til utvalg for helse og sosial, med mål om utlysning av tiltak ila mars.

³ Barnekoordinator (10 mill.): Den lovfestede retten til barnekoordinator trådte i kraft 1. august 2022. Barnekoordinatoren skal bistå familier som har barn med alvorlig sykdom eller funksjonsevne og som har behov for langvarige/ koordinerte helse og omsorgstjenester med videre. Retten gjelder til barnet er 18 år. Regjeringen foreslår å innarbeide helårsvirkningen i statsbudsjettet for 2023 med økt overføring til kommunene. Bergens andel utgjør om lag 10 mill. Byrådet vil i sitt budsjettforslag søke å oppfylle krav om barnekoordinator innenfor foreslåtte budsjetttrammer og ved å bruke eksisterende tjenestetilbud. Dette mener Rødt er uforsvarlig og mener at de øremerkede midlene til barnekoordinator skal gå til nettopp dette, og legger derfor inn 10 millioner til dette i vårt budsjett.

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
	09	2023	Utredning av utvidelse av bostøtten til alle som leier privat	500 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	09	2023	Fryse husleien for kommunale boliger	12 700 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	09	2023	Tilsyn med ulovligheter, hyblifisering	3 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt

10C– Naturforvaltning og parkdrift

	10C	2023	Tiltakspakke for biologisk mangfold (arealregnskap, restaurere natur, m.m.)	5 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	10C	2023	Tiltak for vern av matjord	2 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	10C	2023	Koordinator tiltak mot lysforurensning	2 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	10C	2023	Offentlige griller i alle bydeler	1 500 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	10C	2023	Økt innsats mot havnespy	2 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	10C	2023	Tiltakspakke mot fiendtlig arkitektur	500 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt

10D– Klima og miljø

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
	10D	2023	Tiltak mot matsvinn i kommunen	4 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt

10D	2023	Prøveprosjekt Urban Mining (samle inn metaller/mineraler fra byrom, privatpersoner m.m..)	3 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
10D	2023	Tiltak mot landbruksplast (bl.a. pott til forebyggende tiltak)	3 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
10D	2023	Økt tilskudd Naturvernforbundet	500 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
10D	2023	Styrke Bymiljøetaten som resultat av nedtrekk konsulentbruk	5 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
10D	2023	Støtte Bærekraftig Liv Løvstakken	50 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
10D	2023	Støtte Bærekraftig Liv Arna	50 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
10D	2023	Støtte Bærekraftig Liv Landås	50 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
10D	2023	Arbeidsgruppe som skal koordinere samarbeid mellom kommunen og BIR, karbonfangst på forbrenningsanlegget	150 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
10D	2023	Tilskuddsordning ENØK for borettslag og sameier	5 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
10D	2023	Tilskuddsordning ENØK for privatpersoner	5 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt

11A– Lærlinger

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
11A		2023	Antallet læreplasser – reversere kutt	1 800 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
11A		2023	Øke antallet læreplasser	10 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt

11B– Arbeidsmarkedstiltak

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
	11B	2023	Forsøk med sekstimersdag (første år av to år) ⁴	10 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt

12A– Kultur

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
	12A	2023	Aktivitetskort til alle barn i målgruppen (m.fl.)	10 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	12A	2023	Bokbussen	2 500 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	12A	2023	Mulighetsstudie bibliotek Indre Arna	3 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	12A	2023	Økt støtte Amatørkulturrådet	950 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	12A	2023	Arabisk filmfestival	100 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	12A	2023	Bergen frivillighetssentraler	1 350 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	12A	2023	Økt støtte Spillhuset	200 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	12A	2023	Bergen Kjøtt	1 300 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt

⁴ I Bergen kommunes budsjett for 2022 ble det satt av 2 millioner kroner til å forberede prøveprosjekt med 6-timers-dag. Det var satt en frist til 1. oktober for å søke om å bli en del av prosjektet, og fire enheter hadde søkt innen fristen. Rødt vil sørge for at prøveprosjektet settes i gang, gjerne på flere enheter, og har budsjettert med 10 millioner som skal brukes til dette. Prøveprosjektet skal gå over minst 2 år.

	12A	2023	Leie og etablering av kulturhus på Kronstad	2 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	12A	2023	Kultur på tegnspråk	2 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	12A	2023	Regnbuedagene	3 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	12A	2023	BIFF	500 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	12A	2023	Styrking av ungdomsklubber	2 500 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	12A	2023	Fyllingsdalen teater	2 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	12A	2023	Økt støtte 8.mars-initiativet	20 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt

13. Idrett

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
	13	2023	Helårsdrift Nordnes Sjøbad	2 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	13	2023	Kutt støtte til Tour of Norway	-1 000 000 kr		Fremmet av: Rødt
	13	2023	Tilskudd BUA	1 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
	13	2023	Tilskudd til Friluftslivets Hus / DNT Bergen og Hordaland	1 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt

14. Næring

	14	2023	Tilskudd til virksomheter som driver reparasjon og brukthandel	4 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
--	----	------	--	--------------	--------------	------------------

14	2023	Kutt etablering av Havuken	-1 400 000 kr	Fremmet av: Rødt
14	2023	Kutt støtte til StartupLab	-250 000 kr	Fremmet av: Rødt
14	2023	Kutt "Tilskudd til grønn og bærekraftig omstilling av næringslivet"	-3 078 000 kr	Fremmet av: Rødt

15. Bystyrets organer og administrasjon

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
15		2023	Halvering av møtegodtgjørelse og honorarer for folkevalgte	-3 400 000 kr		Fremmet av: Rødt
15		2023	Mulighetsstudie, deltakende budsjettering (ordning der innbyggerne får være med å sette opp en del av bybudsjettet)	2 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
15		2023	Bydelsutvalg (lavere lønn og honorarer enn i byrådets forslag)	20 200 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt

16– Administrasjon og fellesfunksjoner

Nr.	Område	År	Tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
16		2023	Kutt i rådgiverstillinger som følge av at byparlamentarismen blir avviklet	-20 000 000 kr		Fremmet av: Rødt

16	2023	Kutt politikerlønninger ⁵	-10 000 000 kr	Fremmet av: Rødt
16	2023	Kutt i konsulentbruk ⁶	-82 000 000 kr	Fremmet av: Rødt
16	2023	Reduserte anbuds-kostnader	-5 000 000 kr	Fremmet av: Rødt

**Total økning drift
og tilskudd:**

481 600 000 kr

Kutt i utgifter:

-126 128 000 kr

SUM

355 472 000 kr (Se også «Saldering/inntekter».)

⁵ Rødt mener at bystyret ikke skal følge satsene til Stortinget, men gjennomsnittet av lønnen i kommunesektoren (KS-området). Slik kunne kommunen spart mange millioner kroner, samtidig som politikerne hadde tjent omtrent det samme som menneskene de er valgt til å representere. Gjennomsnittlig årslønn i KS-området for kommuner var 1.12.21, kroner 523 368. Årslønn for en fulltidspolitiker i Bergen ligger på 965 000 kr. Rødt ønsker derfor å redusere politikerlønnene med ca. 45 %.

⁶ Rødt ønsker å redusere bruken av konsulenter. Vi mener det er viktig å styrke kommunens egen kompetanse, heller enn å kjøpe inn eksterne tjenester. Å bruke konsulenter er ofte dyrere, og det er et mål i seg selv å holde mest mulig av kommunens aktivitet i egenregi. I 2015 var summen på konsulentbruk ca. 107 millioner, mens den i 2023 er estimert til 189 millioner. Rødt vil starte nedtrappingen av konsulentbruk ved å gå tilbake til 2015-nivå, før vi ytterligere reduserer konsulentbruken i årene som kommer. Samtidig styrker vi flere av kommunens etater for å sørge for at kompetansen og arbeidskraften finnes til å gjøre oppdragene selv.

Investeringer

Oppstart rehabilitering av 30 familieboliger Lotheveien 2-20 ⁷	20 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
Oppkjøp av boliger til kommunale utleieboliger for familier	30 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
Fremskynde byggestart kulturhus Fyllingsdalen	50 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
Midler oppkjøp av barnehager	30 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
Utredning av trafikklokk i Åsane	1 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
Universell utforming bygg og byrom	2 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
Engangstiltak mot lysforurensning	3 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
Sykkelparkering under tak ved arbeidsplasser	5 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
ENØK-tiltak kommunale bygg, bla. solenergi	10 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
Bokbussen, innkjøp av buss	1 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
Oppgradering av kommunale barnehager	20 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
Beplantning og miljøtiltak Danmarks plass	500 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
Samferdsel: Flere bilfrie bydeler (bilfrie gater)	2 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
Samferdsel: Øke pott gang- og sykkelvei	2 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
Fremskynde «Nygårdsparken midtre del», utsatt av byrådet	10 500 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
Fremskynde byggestart Olsvik barnehage til høst 2023	25 000 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
Haukelandshallen	12 500 000 kr	Se saldering	Fremmet av: Rødt
SUM INVESTERINGER	224 500 000 kr		

⁷ Ombygging og rehabilitering av Lotheveien utleieboliger vil ha en total kostnad på 258,5 mill. kr. i økonomiplanperioden.

Saldering/inntekter

Eiendomsskatt

Skattesatsen for boliger økes til 3,8 promille, satsen for næring økes til 6 promille. Bunnfradraget økes fra 750 000 til 1 200 000.

Dette medfører at inntektene fra eiendomsskatt øker med kr. 123 000 000 og at vi skjermer over 2 600 boligeiere som ellers ville betalt eiendomsskatt. Alle som eier bolig med verdi under 3 500 000 vil da betale mindre eiendomsskatt enn i dag.

Saldering drift og tilskudd (utover kuttene som er oppgitt i oversikten over endringer per driftsområde)	Ny saldering	Saldering tatt med lengre oppe
Mer rettferdig eiendomsskatt	123 905 345 kr	
Turistskatt ⁸		
Kutt i rådgiverstillinger som følge av at byparlamentarismen blir avviklet		20 000 000 kr
Kutt i politikerlønninger		10 000 000 kr
Halvering av møtegodtgjørelse		3 400 000 kr
Kutte støtte Tour of Norway		1 000 000 kr
Kutte støtte Havuken		1 400 000 kr
Kutt i konsulentbruk		82 000 000 kr
Kutt "Tilskudd til grønn og bærekraftig omstilling av næringslivet"		3 078 000 kr

⁸ Vedrørende turistskatt: Stortinget ventes å åpne for turistskatt høsten 2023, jamfør den nasjonale budsjettavtalen for i år. Rødt ønsker at vi skal innføre en slik skatt i Bergen, men dette forutsetter Stortingets formelle godkjenning og lokal behandling.

Kutt støtte til StartupLab		250 000 kr
Kutt anbud		5 000 000 kr.
Netto nedjustert driftsresultat	31 044 655 kr	
Økt bruk av disposisjonsfond	200 522 000 kr	
SUM	355 472 000 kr	
<p>Saldering investeringer</p> <p>Økningen i investeringer 224 500 000 kr salderes med økt låneopptak.</p> <p>Leseren bes merke seg at flere av forslagene våre innebærer oppkjøp av eiendom, som kommunen i prinsippet kan selge senere, eller tiltak som ventes å gi besparinger (f.eks. ENØK-tiltak).</p>		

Enkeltstående verbalforslag

Utvalg for miljø og byutvikling

1. Matsvinn står for 10% av verdens klimagassutslipp. Hvert år kastes minst 450 000 tonn mat i Norge. I en tid der matvareprisene skyter i været, er ikke dette bare problematisk for klima og natur, det er også en stor utfordring for økonomien, både privat og offentlig. Bystyret vil derfor sette av 4 000 000 kr. til en tiltakspakke mot matsvinn. Prøveprosjektet med veiing og registrering av matavfall på noen av byens sykehjem, skal utvides til flere av kommunens etater. Det skal også settes i gang en informasjonskampanje rettet mot byens innbyggere, og kommunen skal inngå avtale med Matsentralen eller andre organisasjoner som jobber med å fordele overskuddsmat.
2. Plast i naturen er et stort miljøproblem. Landbruksplast på avveie er en viktig kilde til større plasteenheter som forsøpler. Bystyret ber derfor byrådet opprette en søkbar tilskuddsordning (3 000 000 kr.) for bønder som ønsker å sette i gang forebyggende tiltak mot landbruksplast på avveie.
3. Verden trenger mineraler i møte med det grønne skiftet. Halvparten av verdens ikke-fornybare ressurser er i dag ikke i bruk. De ligger lagret i gamle søppelfyllinger, ledningsnett og hjemme hos forbrukere i gamle mobiltelefoner, nettbrett og lignende. Det er et enormt potensial i såkalt urban mining, eller urban gruvedrift: å finne mineraler som ligger i våre urbane områder og som rett og slett ikke lenger er i bruk. Bystyret vil derfor sette av 3 000 000 kr. til et prøveprosjekt med urban mining i Bergen. Dette skal utformes og gjennomføres i samarbeid med BIR.
4. Bystyret setter av 5 000 000 kr. til investering til trygg sykkelparkering under tak på offentlige arbeidsplasser.
5. Bystyret ber byrådet opprette en tilskuddsordning for borettslag og sameier for å etablere trygg sykkelparkering under tak. Det skal settes av 5 000 000 kr. til dette.

Utvalg for barnehage, skole og idrett

1. Bystyret ber byrådet tilby kommunal lånegaranti og tomteervervelse til Krohnsminde-alliansen for å sikre byggingen av nytt idrettsanlegg på Krohnsminde.
2. Økningen i matpenger SFO og barnehage reverseres, kostnad 5 000 000 i varige driftsmidler.
3. Det gjennomføres et prøveprosjekt i tre barnehager med en spesialpedagog med fast arbeidssted i barnehagen, kostnad i 2023: 2 400 000.
4. Det settes av 30 000 000 til oppkjøp av private barnehager.

Utvalg for helse og sosial

1. Bystyret ber byrådet utrede utvidelsen av bostøtteordningen til alle som leier privat og kvalifiserer økonomisk. En slik utvidelse vil gjøre at mange flere bergensere sikres råd til et forsvarlig livsopphold uten å måtte være sosialklienter.
2. Bystyret ber byrådet sette i gang en omfattende informasjonskampanje rettet mot innbyggerne i Bergen om retten til sosialhjelp, hvordan en går fram for å søke, og hvem som har plikt å gi veiledning til dette.

Merknader

Utvalg for miljø og byutvikling

1. Bystyret viser til merknad 15 i sak 384/21 «Byrådetts forslag til handlings- og økonomiplan 2022-2025/Budsjett 2022». «Bystyret fattet 17.11.2020 vedtak om at byrådet skal arbeide for å fredeliggjøre Danmarks plass, og å få saken inn i Miljøløftet. Her ble et lokk over trafikken betegnet som det mest effektive mulige tiltaket (sak 336/20). Saken har som formål å skaffe til veie oppdatert og relevant informasjon som kan brukes i et slikt arbeid. Funnene i rapporten vil kunne gi et grunnlag for å diskutere hva som er mulig og realistisk, men det er i utgangspunktet ønskelig at byrådet arbeider videre for å få et lokk/tunnel inn i planarbeidet. Bystyret ber byrådet legge frem en sak ila 2022.» Saken har enda ikke kommet til behandling og bystyret ber derfor byrådet fremskynde arbeidet og sikre at saken kommer til behandling i bystyret senest april 2023.
2. Bystyret viser til merknad 6 i 169/22 1. tertialrapport 2022, som omhandler forebygging og bekjempelse av den fremmede, marine arten havnespy. I merknaden står det «Bystyret ber også byrådet legge fram ei hastesak for bystyret innan utgangen av oktober om saka.» Bystyret har enda ikke behandlet en slik sak, og ber derfor byrådet om å legge frem en sak for bystyret senest mars 2023.
3. Bystyret ber byrådet gå i dialog med BIR for å få fortgang i prosjekt med karbonfangst på forbrenningsanlegget i Rådalen. Bystyret støtter også en fordelingsnøkkel på utgiftene til prosjektet fordelt mellom stat, kommune og BIR selv.

Utvalg for barnehage, skole og idrett

1. Barnehager som etter bybarnehagestandarden har mindre uteareal, og som på grunn av det er avhengige av å gå på tur daglig, skal kompenseres med ekstra bemanning. Byrådet skal ta initiativ til en kartlegging av behovet i løpet av våren 2023.

Utvalg for helse og sosial

1. Bystyret ser med bekymring på den store overtidsbruken i kommunale helsetjenester, grunnet høyt sykefravær og mangel på arbeidskraft. Bystyret mener derfor at den kommunale vikarpoolen bør styrkes.

Utvalg for finans, kultur og næring

1. Bystyret viser til merknad 7 i sak 169/22 1. tertialrapport 2022: *"Bystyret vil gjere merksam på at det ikkje er sett av eigne budsjettmidlar til å sikre kultur på teiknspråk i budsjettet for 2022. Om lag 10% av den norske befolkninga er høyrsløhemma og mangel på teiknspråktolk kan gjere kulturaktivitetar vanskeleg for denne gruppa. Bystyret ber difor byrådet om å legge fram ei sak innan utgangen av 2022, der det blir sett ljøs på korleis Bergen kan styrke kulturtilbodet på teiknspråk. Dette kan m.a. gjerast ved å sikre tolk på eigne arrangement og stille med tolk til kulturarrangement på Bergen Offentlige Bibliotek, eller gi støtte til eigne kulturtilbod på teiknspråk."* Bystyret mener det er svært beklagelig at denne saken ikke har kommet til behandling innen vedtatt tidspunkt, og ber derfor byrådet legge denne saken frem for bystyret senest mars 2023.
2. Bystyret viser til merknad 22 i sak 384/21 Byrådetts forslag til handlings- og økonomiplan 2022-2025: *"Bystyret viser til at det settes av pengar til en mulighetsstudie for bibliotek i Indre Arna, og ber om at det legges frem en sak for bystyret innen utgangen av 2022."* Bystyret mener det er sterkt kritikkverdig at byrådet ikke har lagt frem denne saken til politisk behandling innen fristen, og ber derfor byrådet prioritere dette arbeidet og legges frem sak for bystyret senest april 2023.

Tilskuddsliste

Robin Hood-huset	900 000 kr
Bergen Frivilligsentraler	1 350 000 kr
Støtte Bærekraftig Liv Løvstakken	50 000 kr
Støtte Bærekraftig Liv Arna	50 000 kr
Støtte Bærekraftig Liv Landås	50 000 kr
Huset (i Sverres gate)	5 000 000 kr
Amalie Skrams hus	2 000 000 kr
Skeiv Verden vest	20 000 kr
Jussformidlingen	200 000 kr
Psykiatralliansen	200 000 kr
Matsentralen i Bergen	300 000 kr
RIO	300 000 kr
Spillhuset	200 000 kr
Norsk Folkehjelp - DiMe	2 200 000 kr
Fri	50 000 kr
Regnbuedagene	3 000 000 kr
Bergen Kjøtt	1 300 000 kr
Mennesker i limbo	500 000 kr
Redningsselskapet - undervisningsopplegg	750 000 kr
Bybonden - undervisningsopplegg	300 000 kr

LIM	300 000 kr
BIFF	500 000 kr
TV BRA	850 000 kr
A-Larm	200 000 kr
PKI (Pasientorganisasjonen for kjønnsinkongruens)	650 000 kr
BUA	1 000 000 kr
Fyllingsdalen teater	2 000 000 kr
Bergen Røde Kors - Nettverk etter soning	50 000 kr
Bergen Røde Kors - Arbeid mot menneskehandel	50 000 kr
LEVE - forening for etterlatte etter selvmord	20 000 kr
Informasjonssenteret Hieronimus	20 000 kr
8.mars-initiativet	20 000 kr
DNT Bergen og Hordaland - friluftslivets hus	1 000 000 kr